



<https://printo.it/pediatric-rheumatology/RS/intro>

## **Bolni sindromi**

Verzija 2016

### **2. Sindrom hroničnog difuznog bola (raniji naziv juvenilni sindrom fibromialgije)**

#### **2.1 Kakva je to bolest?**

Fibromialgija pripada grupi oboljenja koja se zovu "sindrom amplifikacijskog mišićno-skeletnog bola". Fibromialgija je sindrom koji karakteriše dugotrajni, rasprostranjeni mišićno-skeletni bol u rukama i nogama, kao i u leđima, trbuhu, grudima, vratu i/ili vilici u trajanju od najmanje 3 meseca, uz prisutan osećaj umora, poremećaj spavanja i poremećaje različitog intenziteta na nivou pažnje, rešavanja problema, razmišljanja i sećanja.

#### **2.2 Koliko je česta bolest?**

Fibromialgija se uglavnom javlja kod odraslih. Kod dece je retka, prvenstveno se javlja kod adolescenata, sa učestalošću oko 1%. Češće se javlja kod ženskog pola. Deca sa fibromialgijom imaju mnoge zajedničke osobine sa decom koja boluju od tzv. kompleksnog regionalnog bolnog sindroma.

#### **2.3 Koji su tipični znaci bolesti?**

Bolesnici se žale na difuzan bol u ekstremitetima, a jačina bola varira od deteta do deteta. Osećaj bola može da se javi u bilo kom delu tela (ruke i noge, leđa, trbuh, grudi, vrat i vilica).

Bolesnici se žale da loše spavaju, a san im ne donosi osveženje i odmor. Druga glavna tegoba je težak umor zbog čega je smanjena fizička sposobnost.

---

Bolesnici sa fibromialgijom često se žale na glavobolju, otok ekstremiteta (postoji osećaj otoka, iako taj otok nije stvarno prisutan), ukočenost i ponekad plavičastu boju prstiju. Ovi simptomi izazivaju uznemirenost, potištenost zbog čega deca izostaju iz škole.

#### **2.4 Kako se postavlja dijagnoza?**

Dijagnoza se postavlja na osnovu podatka o rasprostranjenom bolu u najmanje 3 dela tela koji traje više od 3 meseca, zajedno sa promenljivim osećajem umora, poremećajem spavanja i poremećajem na nivou pažnje, učenja, rasuđivanja, memorije, donošenja odluka i sposobnosti rešavanja problema. Kod mnogih bolesnika postoji mišićna osetljivost pojedinih tačaka na određenim mestima na telu, iako ovaj nalaz nije potreban za dijagnozu.

#### **2.5 Kako se bolest leči?**

Glavni cilj u lečenju fibromialgije je da se smanji napetost koju ova bolest izaziva kod bolesnika. Zato je važno da se bolesnicima i njihovim porodicama objasni da iako je bol stvaran i jak, ne postoji opasnost da dođe do oštećenja zglobova, niti do ozbiljnog fizičkog oboljenja. Najvažnije je sprovesti postupni program za jačanje kardiovaskularnog sistema, pri čemu je plivanje najbolje. Drugi oblik lečenja je savetovanje i lečenje koje sprovodi psiholog, pojedinačno ili u grupi. Najzad, nekoj deci je potrebno dati lek koji pomaže da bolje spavaju.

#### **2.6 Kakva je prognoza bolesti?**

Potpuni oporavak zahteva veliki veliki napor od bolesnika i podršku porodice. Uopšteno, prognoza kod dece je mnogo povoljnija nego kod odraslih i većina se oporavi. Veoma je važno da bolesnik prihvati program fizičkih vežbi. U lečenju adolescenata mogu se primenjivati psihološka podrška, kao i lekovi za spavanje, za smirenje ili protiv depresije.